

Sjunde söndagen i Treenighetstid

Efterföljelse och helighet – Det helgade livets söndag

3 Mos. 19:1-2, 13-18; 1 Petr. 1:13-16; Matt. 5:20-26; Ps. 28:1-4

Hur blir jag som människa helig? Förväntas det något av mig på vägen? Måste jag lyda Gud? Räcker det inte med att tro på att det finns räddning och att den är garanterad alla? Å andra sidan, är det inte väldigt tråkigt att försöka bli helig?

I den gammaltestamentliga läsningen idag hörde vi hur ”Herren talade till Mose. Han sade: Säg till Israels barns hela menighet: Ni skall vara heliga, ty jag, Herren, er Gud, är helig.”¹

Mose tog emot lagen av Herren och lagens efterföljelse var nödvändig för att bli helig. Varför var det så viktigt att följa lagen? Jo, för att det var det förbund som upprättats mellan Gud och människa. Det fanns ännu inget annat större, mätt i jordisk tid, att leva efter.

Vi hörde sedan i andra läsningen hur den helige aposteln Petrus använder samma fras. Han skriver – och hänvisar till Leviticus: ”Det står skrivet: Ni skall vara heliga, ty jag är helig.”² Men detta är inte bara en ren upprepning som syftar på lagens efterföljelse, för något har hänt mellan Mose och Petrus i såväl tid som verk.

Vad det är som har hänt framkommer i inledningen av Petri brev. Han skriver: ”Från Petrus, Jesu Kristi apostel, till de utvalda som lever kringspidda som främlingar i Pontus, Galatien, Kappadocien, Asien och Bitynien. Ni är av Gud, Fadern, förutbestämda till att helgas genom Anden, så att ni lyder och blir bestänkta med Jesu Kristi blod. Må nåd och frid i allt rikligare mått komma er till del.”³

Det som har hänt är att Ordet blivit kött – det ord som sjöngs och av vilket de som tar vara på det blir saliga och, genom uthållighet, bär frukt.⁴ Det som har hänt är att Gud, i Jesus Kristus, blev människa för att människan skall kunna bli lik Gud. Det som hände var att vi fick en frälsare att följa i stället för lagens bokstav. Jesus hör vi säga i Evangeliet ”att om er rättfärdighet inte går långt utöver de skriftlärdas och fariséernas, skall ni inte komma in i himmelriket.”⁵

¹ 3. Mos 19:1-2

² 1. Petr 1:16

³ 1. Petr 1:1-2

⁴ Jfr Luk. 8:15

⁵ Matt 5:20

Nej, det var inte riktigt så enkelt som att bara följa skriven lag för att nå gudomliggörelse. Det som hände var att vi, genom Jesus Kristus, fick ett nytt förbund. Och vi fick, genom Helig Ande, möjligheten att lämna det ytliga yttre för att kunna gå på djupet och i hjärtat förändras, ja förvandlas.

Profeten Jeremia förkunnade detta nya förbund:

”Se, dagar skall komma, säger Herren, då jag skall sluta ett nytt förbund med Israels hus och med Juda hus, inte ett sådant förbund som jag slöt med deras fäder den dag då jag tog dem vid handen och förde dem ut ur Egyptens land - det förbund med mig som de bröt fastän jag var deras rätte herre - säger Herren. Nej, detta är det förbund som jag efter denna tid skall sluta med Israels hus, säger Herren: Jag skall lägga min lag i deras inre och skriva den i deras hjärtan.”⁶

Det finns ett uttryck på engelska: *by heart*, ’av hjärtat’. På svenska skulle vi ha sagt ’utantill’; att veta något utantill; utan att läsa innantill (*to know by heart*).

Han kom inte för att upphäva lagen men för att fullborda den. Han uppfyller Jeremias profetia genom att lägga lagen i våra hjärtan så att vi, då vi följer Honom och låter oss ledas av Honom, kan förvandlas i Anden.

Vi hörde förmaningarna i texterna: hur vi inte skall mörda, bedra, tala illa om varandra eller lägga saker framför blinda så att de snavar. Och detta är förvisso viktiga och riktiga ting, men – handen på hjärtat – behöver vi ha dem nedskrivna? Är det inte så att vi, helt utantill, vet sådant? Helt klart så, men när det känns i hjärtat kommer det allt för nära. Det är bekvämare att ha bestämmelsen i pappersform. Och betänk, att det faktum att vi trots allt har behövt skriva ner självklarheter säger rätt mycket om vilken väg det är vi ännu har att gå.

Förra söndagen pratade vi om lärjungaskapets sändning. Vi pratade också om att vi inte sänds ut för att förändra världen. Vi sätts primärt inte till världen för att förändra den, utan för att själva provas, växa och förändras.

Frågan nu är varför vi, som människor, slutar växa då vi når full längd? Var det någonsin meningen att vi skulle sluta växa och utvecklas i samma stund som juridisk vuxenhet infaller? Ingen vill ju stanna i växten.

Som barn imiterar vi de vuxna för att lära oss. Som barn strävar vi efter att resa oss, gripa efter och längta efter det till synes onåbara. Som vuxna verkar vi vara mer upptagna med att hålla fast vid sådan vi redan äger. Vi växte och blev stora, men stannade i utvecklingen; upphörde att sträcka oss mot heligheten. Någon sade oss att den inte finns eller att vi inte skall ägna vår dyra produktionskapacitet åt sådant som inte går att ta på.

Barn kan man vara på olika vis. Som unga människor är vi barn och som sådana växer och utvecklas vi; vi går igenom svårigheter och vinner ibland behagliga minnen. Samtidigt är vi också alla Guds barn; skapade av Honom med målet att bli heliga.

⁶ Jer. 31:31-33

Den helige aposteln Paulus skriver till Efesierna att vi inte längre skall ”vara barn som kastas hit och dit av vågorna och som förs bort av varje vindkast i läran, när människorna bedriver sitt falska spel och i sin list förleder till villfarelse. Vi skall i stället i kärlek hålla fast vid sanningen och i allt växa upp till honom som är huvudet, nämligen Kristus.”⁷

Hör ni? Det är inte det lilla barnet han syftar på, utan på människan som Guds barn som i allt måste fortsätta att växa; i själ, ande, förstånd och hjärta.

Det är så klart både lättare och bekvämare att hålla fast vid det jordiska; vid det som syns, som går att ta på och det som skrivs. Problemet – också med skriven lag – är att den är förgänglig. Annat är det med sådant som vi i våra hjärtan vet är rätt; det vi i våra samveten – och helt utantill – vet är rätt. Det är Guds röst och den går många gånger på tvärs med det världsliga. Och kanske är det därför – av bekvämlighet – vi stannar i växten när vi tror att vi upphör att vara barn.

Inledningsvis ställdes frågor som hänger samman med den ständiga växten. Hur blir jag som människa helig? Förväntas det något av mig på vägen? Måste jag lyda Gud? Räcker det inte med att tro på att det finns räddning och att den är garanterad alla? Å andra sidan, är det inte väldigt tråkigt att försöka bli helig?

Vänner! Det som av världen betraktas som tråkigt väljer vi att inte sätta vår lycka till. Men det vi sätter vår lycka till blir allt annat än tråkigt. Vad som däremot, i sanning, är tråkigt är att samma värld matar oss med föreställningen att vi själva inte behöver vara delaktiga i det liv vi skapats för och sätter vår lycka till Herren.

Det går inte att läsa sig till helighet. Målet nås genom praktik och att lära sig vara människa *by heart*; utantill. Det är att växa och växt i Anden är efterföljelse. Den vägen leder till helighet; det vi måste sträcka oss efter som barn. Som vill bli fullvuxna.

⁷ Ef. 4:14-15